

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Atter i Norge [Digte]

Citation: Drachmann, Holger: "Atter i Norge [Digte]", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 313. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann12tom-shoot-workid56421/facsimile.pdf> (tilgået 07. december 2021)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

ATTER I NORGE

ATTER I NORGE

Jeg kender atter dette Sus i Luften
 — en Elv, der jubler under sagte Graad —
 og atter suger ind jeg Harpiksduft
 fra Skovens Træ og Siuens Husgeraad;
 jeg klatrer atter op ad Tankestiger,
 der støttes mod den stejle Fjældemur,
 og atter favner jeg en vild Natur
 — og favned gerne alle Sæterpiger;
 løssluppen som en Fugl paa spændte Vinger
 jeg skyder — Gud ha' Lov — den gamle Ham,
 og atter synger jeg saa Væggen klinger,
 mens alle Asgaardsrefjens Bjælder ringer —
 og atter drikker jeg den norske Dram!

Lad mig kun tømme den, trods Hovedrysten
 af Læger, Venner og kanske Veninde:
 den, som med Styrken atter ligger inde,
 var det i Tanker blot, maa øve den;
 jeg sætter atter Kurs mod Klippekylen
 med Ønsker om at kunne kløve den;
 ung er jeg atter — kend det her paa Røster:
 kom, stolte Norge, lad os prøve den!

I Kappestrid med Dig, dit Hav, dit Fjæld,
 dit tusindaarigt gamle Saga-Rige,
 dit Trolde-Tøj langs det stride Fossevæld,
 jeg lader, *selv* en Trolde, min Røst opsrige!
 Det blir en Hymne, hvortil Du gav Navn,
 en Svingskraft, hvortil Du har laant mig Fjeder;
 smykt staar mit Kvad i *dine* Højtidsklæder,
 jeg ser tilbage mig foruden Savn,
 ung blev jeg, da mod Nord blev vendt min Stavn:
 det er *Din* Sang, som synges til Din Hæder!

Thi saa' jeg ogsaa meget saart og sygt,
 som strider Striden i de trange Dale:
 Du staar paa stærke Bjælkestøtter bygt,
 en Odelsbonde paa sin høje Svale.

Du skal ej trække Reb med Herremænd
 i daglig Dyst om Lov og Ret i Landet,
 din Aksefbredde og din slanke Lænd
 fik spændt de Herrer længst ud over Vandet;
 og paastaar man, at der er Godfolk end
 — næst Væggen — som til sligt et Spændtag trænger,
 saa paastaar *Du*, at Dine stoute Mænd
 vel véd, hvor Bilen paa sin Væg-Plads hænger:
 Din Kraft er u-brudt end, om ej u-nyttet,
 med et dit brede Smil kan skyde Ham
 og vise, Viking-Bonden er ej flyttet
 fra Norge — derpaa kan Du ta' en Dram!

Drik da Din Dram — og spørg ej først om Lov
 hos Samlags-Folk og Afholdsprædikanter:
 end sveder Safter i Din Fyrre-Skov,
 end fylker Ungdom sig med frie Fanter;
 og har Din Ungdom lært af os mod Sønder
 lidt Hovedhænger, lidt Blegnæbs-Sprog:
 stram den, o Norge, op, før den begynder
 at prente Sproget i hver nybagt Bog.
 Hvo der, som Du, har slige Fjælde-Vidder
 til Tumbleplads for hver en fyrig Trang,
 behøver ej at trækkes med det Gnidder,
 der gør os Kunstens Vej — lidt lovlig lang.
 Hvo der kan ha' de Særkeærmer hvide,
 som *dine* Jenters, om sin brune Hals,
 bør ikke la' sin Musa gaa til Fals
 før i det bitre Æble surt at bide.
 End straalér ud fra dine Mestres Værker
 den stærke Glans — og skal den skyde Ham,
 saa lad den opstaa *ung* i nye Mærker:
 derpaa, o Norge, drikker vi en Dram!

Tag Skaalen; den er Din, med Ret, med Hæder;
 tag den fra En, hvis Ønsker kun er ét:
 at kunne slide slige Højtidsklæder
 til daglig Brug med Smilet sundt og brodt!
 at kunne evig ung som Fjældets Tinde,
 hvor mos-graat end dets gamle Væg er klædt,
 Naturens Stor-Ro med den Rus forbinde,
 hvori hvert Kunstnerliv er lovlig stødt!
 Og har vi klavret højt ad Ønskets Stige

og givet os lidt for patetisk hen:
 nuvel, derrøde lyder Dødens Gige,
den skal vel nok faa bragt os ned igen!
 Det er „Naturespil“, denne Læg i Stuen;
 i megen Røg og mindre Renlighed
der tramper Gut og Jente omkring Gruen,
 og Dansen gaar i deres Ansigts Sved.
 Den Dans, den Læg, den Lugt, den Alvorsmine,
 som for et heldigt „Stev“ kan skifte Ham! ...
 Nej, jeg er blandt Naturfolk — Død og Pine:
 Skaal, gamle Norge, i Din egen Dram!

 FJELD-LUFT

Hovedpiners Ring om Panden
 fra Evropas Storstadsluft —
 nej, for Fanden:
 Fosse-Dur og Furu-Duft;
 storme Jotunheimens Tinder
 i et Overmaal af Kræfter,
 skaale med Vorherre selv,
 slænge Bægret i en Elv,
 og paa Ho'det ned derefter.

Stille! læg din Sølv-Sordine
 paa de altfor spændte Streng;
 over Fjældemurens Flænge
 glimter Maane-Nyet lyst:
 som en Tempelild, der tændtes
 i en Højhed fjern og stille,
 dér hvor Evighedens Kilde
 svaler Mærket, som indbrændtes
 i et voldsomt Sangerbryst.

O, jeg stod en Kvæld deroppe,
 hvor den store Stilhed raader,
 stirrende mod hvide Gaader:
 Tinder klædt i sølvblaa Sne;
 Solen sank, og Skyggen strakte
 sine bløde Kvindearme

BROGNET LØV

skærmende mod Dagens Varme,
 mens et Kildespring mig rakte
 Læskning imod Tørstens Ve.

Vift mig, Kvældens Brise, Panden
 sval i Højjældsverdens Luft —
 saa til Randen
 Bægret fyld med Vinens Duft:
 Elve suser, Fosser bruser,
 Bjergets Barm sin Spændkraft maaler,
 Lien smiler jomfrufin —
 det er Norges gamle Vin
 skænkt for mig i nye Skaaler!

NORSK DIVAN

Vi sidder her, helt østerlandsk,
 to ved Divanens Bord:
 fra Væggen Smyrna-Tæpper ned,
 en Lampe i en Snor;
 blødt svømmer Lampe-Skæret ind
 i Talens Hvisk og Tisk ...
 tys, jeg er ingen Tyrk, *madame*,
 skønt De er Odalisk!

Man siger jo, Poeten
 helt let henrives skal:
 at fænges, som at fange,
 er et profetisk Kald,
 og navnlig, hvis Profeten da
 fik sig en liden Pisk ...
 dog, jeg er ingen Tyrk, *madame*,
 skønt De er Odalisk!

Jeg tilstaar, dette Smilehul
 i Kinden rosenrød:
 det er som Mandel-Kærnen lagt
 i Naadens Skuo-Brød —
 som Sukkertøj, der frister Børn
 hen over Bager-Disk ...
 stop, jeg er ingen Tyrk, *madame*,
 skønt De er Odalisk!

Og denne Barm, der hvælver sig
saa fuld i Form at sé
som nogen Kuppelhvælving paa
Sophias Pragt-Moskee —
sæt, at som Tempel-Røver man
greb mig paa Gerning frisk ...
ak, jeg er ingen Tyrk, *madame*,
skønt De er Odalisk!

Jeg har — jeg har en Helligdom,
ad den vil De vel le
med Deres Fløjelsøjne
godlidende at se;
aa, de er Pokker ... Kvinden blev
mod Kvinde altid bidsk ...
jeg har en Kæreste, *madame*,
hun er min Odalisk.

Jeg tilstaar, jeg er bleven graa
mens Tiden drev sit Spil,
og — komisk nok — ret trofast,
tro *De* saa, hvad *De* vil!
Jeg ruttet fordum med min Tro,
nu er jeg bleven gridsk ...
jeg var engang en Tyrk, *madame*,
De er en Odalisk!

VED HØJFJÆLDET

Stolt rager Du op,
med kronet Hoved mod Solens Brand
Du ligner saavist en hjælmlædt Mand
med Furer og Ar i din Side:
men hvad en Menneskesjæl kan lide
uden at gaa itu —
stolteste Du,
det kan ej din Sten-Sjæl vide!

HENRIK IBSEN

Det er Dødvands-Tid —
 men Stormen *har* været,
 og Stormen *vil* komme:
 Du er dens Profet!
 Ingen, som Du, har i Sjælsdybden set
 — mens Nerverne slides,
 mens Hænderne vrides,
 mens øverst der nydes og nederst der lides —
 Mester! Du staar der saa rolig ved Masten,
 Livs-Skibet driver i Dønningens Dal,
 og Du noterer i Skibets Journal:
 Hundevagt — sejler med Liget i Lasten!

Sønderrevet

som Seklet, der skrider
 med Stægtens Forbandelse
 nu mod sit Slut —
 og fast sammentømret,
 en herdbred Høvding,
 hvis Stor-Ry øges
 Minut for Minut:
 saaledes staar Du,
 den ensomme Stærke,
 gaadefuldt — graa som det Hav, Du befærer,
 en Dommcr, en Læge, en myndig Advarer,
 uendelig Kunnen, uendelig Viden —
 og dybest inde
 fortvivlet som Tiden.

De bringer Dig Virak og Hyldest og Gaver,
 hvad skal jeg give —
 Du har det jo alt!
 Men ind i din Billed-Skats myldrende Mængde
 jeg griber ved Haand en tungsindig Gestalt.
 Det er Manden, hvem Stobberne
 kaldte „forfalden“,
 skønt Mærket han bærer
 som Konge-Skjalden —
 med Fingerspidserne
 ud gennem Handsken
 — med Forbilled baade hos Norsken og Dansken:

ham griber ved Haand jeg,
 ham elsker jeg, Mester!
 Thi lyst gennem Mørket sit Øje han fæster
 mod Fremtidens Fyr, som bag Taagerne anes,
 han véd, at der banes
 for Slægten en Vej —
 han „prikker den af“,
 men han vandrer den ej.

En skibbruden Mand --- og dog styrer han Skuden,
 en Drømmer og Helt — som i „Verden“ gik under,
 hans livslidte Frakke og Knapper foruden —
 hans Smil er et Barns, som paa Eventyr grunder,
 mens skiden-graa Lykken bag Platheder gemmes,
 et Eventyr ser han i Livs-Dagens Gang,
 hans Skepsis som Vidonnens Sandhed fornemmes,
 hans Tanker er Sværd, men hans Tale er Sang. —

De bringer Dig Hyldest i fremstrakte Hænder ---
 de dækker Dig Disken saa bugnende fuld:
 o Mester! en Taare paa Kinden mig brænder ---
 min Harpe blev tavs i sit tonende Guld.
 De ofrer Dig Gaver — Du har det jo alt!
 min Tak for den ene, den stolte Gestalt!

HØJFJÆLD

Ved Højfjælds-Kampen, hvor Klippen knejser,
 som om den for en Konge stod paa Vagt,
 hvor Glæden dvæler, mens Sorgen rejser
 paa Brisens Bølger hørt i Danse-Takt:
 dér kan man samle, dér kan man sigte,
 hvad Livet gav, og give det igen
 med Smil i Sjælen i Form af Digte
 for alle glæde, sunde Sjæle hen.

Her flygter Grænsen, mens Maalet bliver:
 bag Vidden ses et Drømmeland at le,
 og Hjertet svulmer og Haanden skriver
 med Gylden-Pen et Kvad i sølvblaa Sne;

og Morgnen straal og Kvælden rødmer,
og Natten slutter Dagen i sin Favn
og aander ud af den Fryd, som sødmer
Erindrings-Drikken med det stolte Navn.

Erindrings-Vinen, min Ungdoms Drue:
Du gløder endnu lige sund og sød,
med Tørstens Læsken, med Længslens Lue,
som da Du først Dig for min Læbe bød;
og endnu funkler paa Bordet Kummen,
af Guld og Kobbers Blanding bravt legért,
og Vinen syder med Elvens Skummen
i Skaalen, buget, billed-ciselért.

Dér grov min Mejsel i Fletnings-Bugter
et Løvværks Vildnis ud, et underbart,
og Nordens Blomster og Sydens Frugter
med Dyr og Halv-Dyr parred sig bisart;
der var et Virvar, der blev en Gæring;
en Vildskab tidt iblandt de vilde Skud:
til Gengæld var der ej Spor af Tæring —
her havde Død og Doktor intet Bud.

Centaurer tumled sig over Sletten
og pisked Flanken med den stærke Svans,
mens Aller rørte sig knapt af Pletten,
mens blomster-svaj de tren i Brisens Dans;
de kaade Fauner, de spidsed Munden,
og Kløed Bagen ved det Syn, de saa —
hvor kysk, urørlig i Søvn paa Bunden
Vandliljen lig en hvid Undine laa.

Undine, hvide, med Smil bag Øjet,
hvori min Længsel drømmer kysk og ren —
Du var mig Fred, naar der mest blev støjet,
naar Faunen kaadest sprang paa Bukkeben:
jeg kender Livet i alle Bugter,
jeg elsker alt dets Jag, dets Op og Ned,
men skal jeg plukke min Digtning's Frugter —
Vandliljen skænker jeg min Kærlighed.

Endnu kan jeg af mit Hjerte hade
— ungt, stærkt — den Hob, som træder Sjælen ned,